

Årsplan 2015

MILJØPUNKT
AGENDA 21 · FOR ET BÆREDYGTIGT KBH

ØSTERBRO

INDHOLD

Læsevejledning	3
Børn og madspild	3
Klimaet og borgerne	5
Formidling af bæredygtig livsstil	6
Budget 2015	8
Kalender 2015	10
Bilag: Strategiplan 2015-2018	

Årsplan 2015

Dette dokument er årsplanen for Miljøpunkt Østerbros aktiviteter i 2015, samt tilhørende budget. Årsplanen tager afsæt i Strategiplanen 2015-2018, som er vedlagt i bilag.

Læsevejledning

Først er der en kort beskrivelse af projektet. Derefter følger et skema, som viser formål, konkrete aktiviteter og succeskriterier for projektet. Disse succeskriterier vil der blive målt på i årsberetningen for 2015.

Sidst følger et budget, som viser budget for anvendelsen af driftsmidler og aktivitetsmidler. Budgettet er derfor delt op i driftsmidler og aktivitetsmidler. Midlerne fra Østerbro Lokaludvalg giver Miljøpunkt Østerbro et godt grundlag for at fundraise hos andre parter.

Læs mere om fundraising i Miljøpunkt Østerbros strategiplan for 2015-2018.

Børn og madspild

Det årlige madspild i DK er på 540.000 ton – over halvdelen kommer fra private hjem. Det vil Miljøpunkt Østerbro gøre noget ved og uddanne skolebørn på Østerbro til at undgå madspild. Derfor har Miljøpunkt Østerbro i 2014 udviklet et undervisningsforløb, der sætter madspild på skoleskemaet på Østerbros skoler. Selvom projektet stadig er under udvikling er efterspørgslen fra Østerbros skoler, om undervisning i 2015, overvældende.

Undervisningsforløbet indeholder praktiske opgaver, hvor der smages og laves mad, diskuteres madspild og ressourcspild, og hvor eleverne undersøger, hvad der er i deres eget køleskab. Der er ture til de lokale supermarkeder for at se, hvad der sker, når varerne nærmer sig udløbsdatoen. Eleverne skal lære at lave mad af tilfældige overskudsvarer, tænke kreativt og lære, hvorfor vi skal undgå madspild. Der diskuteres madspild lokalt og ud fra et globalt perspektiv. Der vises film om mad og ressourcspild, snakkes fattigdom og kigges på det økologiske fodaftryk

Miljøpunkt Østerbro har i 2014 gennemført undervisningsforløb med 9 klasser på Østerbro – og har haft tre undervisningsdage i hver klasse. Derudover er der i skrivende stund booket undervisningsdage af 7 skoleklasser alene i starten af 2015. Efterspørgslen er massiv og Miljøpunkt Østerbro er i en situation, hvor vi holder igen med at tage flere skoleklasser ind.

Budgettet for 2015 tager derfor højde for dette og vil betyde, at Miljøpunkt Østerbro kan tiltrække de nødvendige medarbejderressourcer for at kunne imødekomme den store efterspørgsel fra skolerne. Børn og madspild fylder derfor en stor del af budgettet, da det er en aktivitet det kræver mange medarbejdertimer at gennemføre.

Budget: 400.000 kr.

Børn og madspild

Formål	Aktivitet/Leverance	Succeskriterier
<p>At uddanne skolebørn på Østerbro til at undgå madspild (se strategiplanen).</p> <p>Eleverne skal opnå en forståelse for de lokale og globale sammenhænge af madforbrug og madspild og de skal reflektere over deres eget forhold til mad (læringsmål).</p> <p>Klargøre/forberede projektet til drift.</p> <p>Markedsføre projekt Børn og Madspild.</p> <p>At den viden, der genereres i projektet bliver opsamlet og kan bruges af andre.</p> <p>At gøre Østerbro, Østerbro Lokaludvalg og Miljøpunkt Østerbro kendte for at arbejde aktivt mod madspild.</p>	<p>Undervisningsforløb i mellemtrinet og udkolingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det Økologiske Fodaftryk • Madspild i detailhandlen og virksomhedsbesøg i lokale supermarkeder • Fornemmelse for mad. Lave mad af overskudsvarer <p>Udvikling af drejebog for Børn og Madspild.</p> <p>Projektoptimering og videreudvikling, udvikling af undervisningsmateriale, gimmicks etc.</p> <p>Events i bydelen med fokus på madspild F. eks at børnene laver mad sammen med kok af overskudsvarer fra lokalt supermarked og inviterer borgere på Østerbro på mad.</p> <p>Kogebog med de bedste opskrifter.</p> <p>Kommunikation af projektet, samt formidling om madspild, resourcespild m.m.</p>	<p>Undervisningsforløb i mindst 50 skoleklasser på Østerbro i 2015.</p> <p>Strømlining af projektet på baggrund af erfaringerne. Udvikling af undervisningsmateriale, der omhandler følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortrykte opgaveark med illustrationer • Vejledning til underviserne • Brev med hjem • Gode råd for at undgå madspild • Gimmicks – f.eks. forklæde <p>2-3 events i bydelen som involverer madspildsbørnene.</p> <p>Mindst 4 artikler i lokalavis og på hjemmeside, nyhedsbreve og facebook. Måltrettet presseindsats mod nationale medier.</p>

Klimaet og borgerne

Klimaet er under forandring. Vi kan se frem til flere kraftige regnskyl med så store mængder vand, at kloakkerne ikke kan følge med, og Østerbros borgere får oversvømmede kældre. Der er god grund til at arbejde med klimatilpasning, og gerne på en intelligent og sjov måde, der gør bydelen grønnere, giver borgerne lyst til at tage ansvar for at spare på ressourcerne, klimatilpasse og samtidigt løser nogle af de udfordringer, vi står overfor. Miljøpunkt Østerbro ønsker at sætte fokus på de problemstillinger, der er i forbindelse med kommende klimaudfordringer, samt de løsninger borgerne selv kan udføre for at tilpasse sig fremtidens klima. Miljøpunkt Østerbro arbejder med metoder, der kan igangsætte aktiviteter, der inddrager Østerbros borgere. I dette arbejde tager Miljøpunkt Østerbro udgangspunkt i det store netværk af boligforeninger, virksomheder, og borgere Miljøpunkt Østerbro har opnået i samarbejde med Københavns Kommune om Klimakvarter.

Miljøpunkt Østerbro har de sidste par år været involveret i Klimakvarter og vil gerne udbrede de erfaringer, der er opnået i denne del af bydelen til resten af Østerbro. Derfor vil Miljøpunkt Østerbro gerne opstarte et projekt, der helt konkret går

ud på at tilbyde boligforeninger og borgerne "pakkeløsninger" og "how to do" guides til, hvad de selv kan gøre for at klimatilpasse deres gård eller område.

Projektet forberedes i 2015 og starter i 2016.

Budget: 50.000 kr.

Klimaet og borgerne

Formål	Aktivitet/Leverance	Succeskriterier
<p>At give borgerne inspiration til selv at tage handling.</p> <p>Udbrede de erfaringer der er fra Klimakvarter til hele bydelen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Finde samarbejdspartnere • Formulere projektbeskrivelse • Fundraise 	<p>Projektbeskrivelse er færdig.</p> <p>1 fondsansøgning sendt</p>

Formidling af bæredygtig livsstil

Miljøpunkt Østerbro har en særlig viden inden for forskellige miljøfaglige områder. Derfor er det en vigtig del af Miljøpunkt Østerbros arbejde at videregive denne viden til borgere og andre interesserede på Østerbro.

For at kunne påvirke borgerne i en mere bæredygtig retning er det nødvendigt at vise eksempler på, hvad det er der skal til, hvis man gerne vil leve mere bæredygtigt. Derfor afholder Miljøpunkt løbende foredrag, oplæg eller workshops for borgere om sundhed, natur, bæredygtig livsstil og det simple liv. Det kan være emner, der vejleder i hjælp til selvhjælp, f. eks en workshop i hvordan man dyrker sine egne afgrøder i byen, eller informationsarrangementer om fordelene ved at energirenovere sin bolig. Det kan være offentlige arrangementer eller mindre oplæg i boligforeninger, eller det kan være guidede ture rundt på Østerbro.

I 2015 vil Miljøpunkt Østerbro sætte fokus på at afholde workshop for borgerne i samarbejde med forskellige aktører på Østerbro. Det skal være workshops, der viser aktiviteter, som borgerne selv kan igangsætte efterfølgende.

I samarbejde med bl.a. Østre Gasværk Teater vil Miljøpunkt Østerbro afholde en række workshops, der alle har til formål at give en større forståelse for det simple liv og formidle viden om den bæredygtige livsstil.

Eksempler på workshops:

- Plant din egen urtehave
- Hvordan udnytter du bedst dine råvarer
- Sådan bygger du et hønseshus og har høns i storbyen

Miljøpunkt Østerbro har etableret forskellige lånetilbud til borgerne på Østerbro. F.eks. ladcykler, en energikuffert og sidst lånehøns. Lånehøns går ud på at borgerne kan prøve at have høns i 3 måneder for at se om det er noget for dem. Hønsene rejser fra baggård til baggård og et udlån varer typisk 3 måneder. Høns er vigtige i formidlingen af bæredygtig livsstil og ressourcer. Hønsene er populære og der er etableret en venteliste.

Den årlige miljøfestival

Miljøpunkt Østerbro vil gerne støtte op om og deltage i Københavns Kommunes aktiviteter i

forbindelse med den årlige Miljøfestival. Der er derfor afsat medarbejderressourcer til at planlægge denne aktivitet efter nærmere aftale med lokaludvalget.

Budget: 92.000 kr.

Formidling af bæredygtig livsstil

Formål	Aktivitet/Leverance	Succeskriterier
At påvirke borgerne i en bæredygtig retning og give gode eksempler på en bæredygtig og simpel livsstil	Afholde Workshops i samarbejde med andre lokale partnere	Afholdelse af mindst 6 workshops og mindst 4 oplæg/foredrag
	Udlåne låneløns m.m.	At lånehønsordningen bliver selvkørende
At sætte fokus på et særligt miljøemne i København.	Miljøfestival	Afholdelse af miljøfestival i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg.

Budget for 2015

Indtægtspost	2015
Driftsstilskud fra Østerbro Lokaludvalg	658.000
Projektmidler fra Østerbro Lokaludvalg	542.000
I alt indtægter	1.200.000

Udgiftspost - Driftstilskud	Budget 2015
Administration, centerledelse, bestyrelsesarbejde, planlægning, budget, regnskab, strategi, koordineringsmøder, nye samarbejdsmuligheder, overordnet projektkoordinering, kommunikationsplanlægning, personaleledelse, fundraising, kommunikation, synlighed, m.v.	350.000
Revision og bogholderi	60.000
Husleje	105.000
Kontorhold, efteruddannelse, IT support, IT og telefoni, forsikringer, økonomisystem, drift af hjemmeside m.v.	143.000
Udgifter i alt	658.000¹

¹ Miljøpunkt Østerbros basis driftsbudget er på 965.000 kr.

Aktivitetsmidler	Budget 2015
<p>BØRN OG MADSPILD – se detaljer i skema</p> <p>Undervisning i madspild af skolebørn på Østerbro</p> <p>Projektudvikling - nye samarbejds muligheder</p> <p>Udvikling af undervisningsmateriale</p> <p>Afholdelse af events i bydelen i samarbejde med skoler</p>	400.000
<p>KLIMAET OG BORGERNE – se detaljer i skema</p> <p>Udvikling af projekt om klimavenlige løsninger</p> <p>Udviklingsarbejdet og koordinering forberedes i 2015 og starter i 2016</p>	50.000
<p>ANDRE BORGERRETTEDE MILJØPROJEKTER – se detaljer i skemaet</p> <p>Miljøfestival</p> <p>Afholdelse af workshops og guidede ture for Østerbro borgere om bæredygtig livsstil og det simple liv. F.eks. i samarbejde med Østre Gasværk. Miljøpunkt Østerbro har projektledelsen.</p>	15.000 77.000
<p>Udgifter i alt</p>	<p>542.000</p>

Med ovenstående budget vil der være grundlag for knapt 1 1/2 årsværk.

Kalender 2015

Januar	Februar	Marts	April
<p>MADSPILD med 5 klasser fra Heiberg skole</p> <p>Besøg hos LOKALE SUPERMARKEDER for at lære om madspild</p>	<p>Madspild på skoler</p> <p>PLANTEWORKSHOP- altaner</p>	<p>Madspild med hørehæmmede børn fra Langelinie skole og EMMERYS</p> <p>Planteworkshop på ØSTERGRO</p> <p>FLAGERMUSTUR i Fællesparken</p>	<p>Workshops om det bæredygtige liv på ØSTRE GASVÆRK TEATER</p> <p>PLANTEWORKSHOP – byggeværksted – madspildskøkken</p> <p>Madspild med 7.V fra Langelinie skolen</p>
Maj	Juni	Juli	August
<p>Workshops om det bæredygtige liv på Østre Gasværk Teater</p> <p>Folkekøkken i samarbejde med COOP og børn fra madspildsprojektet</p> <p>Kampagne om sommerluk af varmeanlæg over for BOLIGFORENINGER</p>	<p>Guidet tur i Nordhavn – vi samler SPISELIGE URTER</p> <p>Flagermustur i Fælledparken</p> <p>MADSPILDSBØRN og ØSTERGRO laver mad</p>	<p>Ferie – husk den SVANEMÆRKEDE solcreme</p>	<p>Flagermustur i Fælledparken</p> <p>Madspild på skoler</p> <p>MILJØTUR/OPLÆG på Østerbro</p>
September	Oktober	November	December
<p>PARKING DAY</p> <p>Madspild med skoler</p> <p>MILJØFESTIVAL</p>	<p>HØSTFEST på ØsterGro med madspildsbørn</p> <p>Madspild med skoler</p> <p>Oplæg/workshop</p>	<p>Madspild med skoler</p> <p>KOGEBOG lavet af Østerbros madspildsbørn udkommer</p>	<p>Juleevent om DEN BÆREDYGTIGE JUL</p> <p>Madspild med skoler</p>

Bestyrelsen for Miljøpunkt Østerbro

Dato:

Hanne Melnik, formand, medlem af
forretningsudvalg

Annagrethe Ottovar, næstformand, medlem af
forretningsudvalg

Jens Peter Mortensen, medlem af
forretningsudvalg

Henrik Conradsen

Janne Foghmar

Silje Aniella Auresø

Mette Mertz

Kenneth Falch Hennings

Mette Anneli Rasmussen

Mikkel Stenbæk Hansen

Elizabeth Thrane-Carlsen

Strategiplan 2015-2018

Vision

Miljøpunkt Østerbros vision er, at bydelen bliver bæredygtig. Vores projekter i bydelen danner skole for bæredygtighedsprojekter i en storby som København.

Mission

Miljøpunkt Østerbros mission er at bevidstgøre, engagere og inspirere borgere, virksomheder og foreninger til at ændre adfærd mod en mere bæredygtig livsstil.

De vigtigste samarbejdspartnere er Østerbro Lokaludvalg, borgere, foreninger, institutioner, erhverv på Østerbro, samt Københavns Kommune. Dernæst kommer lokale, nationale og internationale medier, samt danske og internationale vidensinstitutioner.

Organisering

Miljøpunkt Østerbro er en selvejende fond med egen bestyrelse, og er finansieret med driftsmidler fra Østerbro Lokaludvalg. Der er ansat en centerleder, som referer til bestyrelsen. Derudover er der alt efter finansiering, ansat et antal projektledere og studentermedarbejdere.

Miljøpunkt Østerbro rådgiver borgere, institutioner, boligforeninger m.fl. om bæredygtighed og

ressourceansvarlighed generelt. Der gøres via informationsarrangementer, foredrag, møder og workshops. Derudover udgiver Miljøpunkt Østerbro relevant inspirationsmateriale og håndterer borgerhenvendelser om forskellige miljøspørgsmål indenfor kemi, energibesparelser, miljø og ressourcehåndtering.

Miljøpunkt Østerbro opererer med en projektorienteret arbejdsform, hvor vi enten er projektleder eller projektdeltager i samarbejde med eksterne samarbejdspartnere – borgere, virksomheder, institutioner. Vi udvikler projekter hele vejen fra idé til gennemførelse og arbejder kontinuert med formidling og information.

Miljøpunkt Østerbro arbejder strategisk på netværksopbygning, da det er en præmis for at mange af projekterne skal lykkes. Vi faciliterer borgere og andre interesserede i selv at danne netværk. Miljøpunktet Østerbro arbejder tæt sammen med de andre Miljøpunkter i København.

Medarbejderne i Miljøpunkt Østerbro skal være kvalificerede for at kunne fastholde overblikket, kommunikere og på væsentlig måde at bidrage til nytænkning og udvikling. Vi skal fortsat kunne tilbyde borgerne på Østerbro tidssvarende og relevant information med miljøfaglige forhold og mulige

løsninger på lokale og globale miljøudfordringer. Derfor prioriteres medarbejdernes efteruddannelse og deltagelse i konferencer og kurser.

Økonomi

Miljøpunkt Østerbro modtager hvert år et driftstilskud fra Østerbro Lokaludvalg, som består af basismidler og faste projektmidler. Disse midler sikrer en grunddrift for Miljøpunkt Østerbro. Se årsplanen for beskrivelse af projekter og aktiviteter.

At sikre store, længerevarende og effektfulde projekter kræver projekttilskud udover det beløb, Østerbro Lokaludvalg bevilger årligt. Tilskuddet fra Østerbro Lokaludvalg er grundlag for, at der lægges tid ind i årsplanerne til at formulere ansøgninger om projektstøtte fra fonde, m.fl.

4 års perspektiv 2015-2018

Miljøpunkt Østerbro arbejder for et bæredygtigt Østerbro. Det overordnede tema for Miljøpunkt Østerbros arbejde de næste 4 år er at arbejde for at Østerbro bliver en grøn og klimavenlig bydel.

Under dette tema ligger der forskellige projekter, som vil blive beskrevet i det følgende. Midtvejs i det 4 årlige perspektiv vil vi gennemgå vores projekter og se om vi følger vores strategi og planer. Projekter ændrer sig undervej. Nogle falder fra og andre

kommer til. Derfor giver det mulighed for hele tiden at justere projekterne, så det giver bedst mening i forhold til omverden.

Nedenfor er beskrevet de vigtigste projekter. Erfaringen er dog, at der udover disse projekter altid opstår mindre midlertidige projekter, som det giver mening at gennemføre. Disse projekter er ikke beskrevet i strategiplanen, men i de enkelte årsplaner og årsberetninger, som vil følge fra 2015-2018.

Børn og madspild 2015-2018

Det årlige madspild i DK er på 540.000 ton – over halvdelen kommer fra private hjem. Det vil Miljøpunkt gøre noget ved og uddanne skolebørn på Østerbro til at undgå madspild. Derfor har Miljøpunkt i 2014 udviklet et undervisningsforløb, der sætter madspild på skoleskemaet på Østerbros skoler.

Undervisningsforløbet indeholder praktiske opgaver, hvor der smages og laves mad, diskuteres madspild og ressourcspild, og hvor eleverne undersøger, hvad der er i deres eget køleskab. Der er ture til de lokale supermarkeder for at se, hvad der sker, når varerne nærmer sig udløbsdatoen, samt besøg hos lokale fødevarerproduktioner. Eleverne skal lære at lave mad af tilfældige varer, tænke

kreativt og forstå hvorfor vi skal undgå madspild.

I 2015 vil Miljøpunkt Østerbro imødekomme den store efterspørgsel, der er fra skoleklasser på Østerbro for at få et 3 dages undervisningsforløb om madspild. Derudover skal der findes flere samarbejdspartnere og projektet skal optimeres, videreudvikles og der skal udvikles undervisningsmateriale.

I løbet af 2016 og 2017 skal undervisningen fortsætte. Der skal udvikles yderligere, så projektet også omfatter og involverer andre målgrupper på Østerbro f.eks. plejecentre, børneinstitutioner, kulturcentre m.v. I 2018 er målet, at Børn og Madspild på Østerbro et så stort og kendt et projekt, at projektet fremover er gået i drift.

Klimaet og borgerne 2015-2018

Klimaet er under forandring. Vi kan se frem til flere kraftige regnskyl som dem, København har oplevet de senere år. Regnskyl med så store mængder vand, at kloakkerne ikke kan følge med, og Østerbros borgere får oversvømmede kældre. Der er god grund til at arbejde med klimatilpasning, og gerne på en intelligent og sjov måde, der gør bydelen grønnere, giver borgerne lyst til at tage ansvar for klimaet og samtidigt løse nogle af de udfordringer, vi står overfor.

Miljøpunkt Østerbro ønsker at sætte fokus på de problemstillinger, der er i forbindelse med kommende klimaudfordringer, samt de løsninger borgerne selv kan udføre for at tilpasse sig fremtidens klima.

Miljøpunkt Østerbro har de sidste par år været involveret i flere projekter i klimakvarter og vil gerne udbrede de erfaringer, der er opnået i denne del af bydelen til resten af Østerbro. Derfor vil Miljøpunkt Østerbro opstarte et projekt, der helt konkret går ud på at tilbyde boligforeningerne og borgerne "pakkeløsninger" og "how to do" guides til, hvad de selv kan gøre for at klimatilpasse deres gård eller område.

Projektet skal forberedes i 2015, hvor der skal findes samarbejdspartnere, søges fonde og formuleres projekter. I 2016 skal der ligeledes søges fonde og opstartes projekter. I 2017 skal projekter implementeres og i 2018 er målet, at der er udført et antal projekter over hele Østerbro.

Miljørådgivning 2015-2018

Miljøpunkt Østerbro har en særlig viden indenfor forskellige miljøfaglige områder. Derfor er det en vigtig del af Miljøpunkt Østerbros arbejde, at videregive denne viden til borgere og andre interesserede på Østerbro. Det gøres allerede

via foredrag, oplæg, guidede ture og workshops. Derfor skal Miljøpunkt Østerbros medarbejdere hele tiden optimere relevant viden til fordel for borgere på Østerbro.

Miljøpunkt vil i 2015 tilbyde forskellige workshops og oplæg som inspirerer til en mere bæredygtig adfærd. I 2016, 2017 og 2018 fortsætter arbejder med formidlingen og Miljøpunkt Østerbros medarbejdere videreuddannes løbende så viden tilpasses den efterspørgsel, der kommer fra Miljøpunkt Østerbros brugere.

Se årsplan 2015 for de konkrete projekter med formål og succeskriterier i 2015.